



اعتبارسنجی چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان

امیر شایسته راد

گروه مدیریت دولتی، واحد شوشتر، دانشگاه آزاد اسلامی، شوشتر، ایران.

فواد مکوندی (نویسنده مسئول)

گروه مدیریت دولتی، واحد شوشتر، دانشگاه آزاد اسلامی، شوشتر، ایران.

foad.makvandi@iau.ac.ir

فریدون امیدی

استاد یار گروه مدیریت بازرگانی، واحد بین المللی اروند، دانشگاه آزاد اسلامی، آبادان، ایران.

عزت الله کیانی

گروه مدیریت دولتی، واحد شوشتر، دانشگاه آزاد اسلامی، شوشتر، ایران.

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۷/۱۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۶/۱۰

چکیده

هدف: مسئله مهم ترین مؤلفه ساختاری سیاستگذاری و مدیریت در هر حوزه است. مسئله شناسی خط مشی گذاری به سیاست گذاران کمک می کند تا دینفعان کلیدی را شناسایی کرده و به طور موثر با آنها تعامل کنند. پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان دو مفهوم مهم و اساسی در حوزه آموزش و پرورش است. پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان نقش بسیار مهمی در شکل دهی به شخصیت و رفتار دانش آموزان دارد و بهبود کیفیت زندگی اجتماعی آنها را تضمین می کند. از این رو پژوهش حاضر با هدف ارائه چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان انجام شد.

روش: این پژوهش بر مبنای رویکرد آمیخته و به صورت کیفی و کمی در پارادایم استقرایی- قیاسی انجام گرفته است؛ در بخش کیفی پژوهش با استفاده از مصاحبه های نیمه ساختاریافته با خبرگان و اساتید خط مشی گذاری به تعداد ۲۱ نفر یافته ها تحلیل و الگوی حاضر طراحی شد. بر این اساس با تحلیل محتوای مصاحبه ها و پژوهش ها با استفاده از نرم افزار Maxqda۲۰۲۰ ابعاد مربوطه استخراج و میزان اهمیت و اولویت هر یک با استفاده از تکنیک آنتروپی شانون تعیین شد. جامعه آماری بخش کمی مدیران ارشد و میانی ادارات کل وزارت آموزش و پرورش استان خوزستان می باشد که در راستای اعتبارسنجی الگوی پژوهش بهره برده شد.

یافته ها: براساس رویکرد پژوهش ۲ جنبه، ۴۳ مولفه و ۱۳۹ کد استخراج گردید. متولیان ابتدا بایستی ساخت و آگاهی دقیقی از مولفه های مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی به دست آورند تا ابعاد مسئله شناسی در حوزه پرورش و اجتماعی سازی درک شود.

نتیجه گیری: در این پژوهش، چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان در قالب ۴۳ مولفه ارائه شد و اعتبار الگوی پژوهش با استفاده از حداقل مربعات جزئی و نرم افزار Smart PLS سنجیده و تایید شد. از آنجا که تاکنون مدل جامعی برای مسئله شناسی در حوزه پرورش و اجتماعی سازی ارائه نشده است، این پژوهش می تواند در توسعه ادبیات حوزه پژوهش و تبیین اهمیت مسئله شناسی در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان سودمند باشد.

کلیدواژه ها: مسئله شناسی، خط مشی گذاری، پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان، وزارت آموزش و پرورش

مقدمه

مسئله مهم ترین مؤلفه ساختاری سیاستگذاری و مدیریت در هر حوزه است (فاضلی، ۱۳۹۴). برای کاوش علمی باید مسئله ای گزیده داشت و معلوم کرد به دنبال چه می گردیم (پوپر، ۱۳۹۹؛ سروش، ۱۳۸۸). منظور از مسئله مشاهده ناسازگاری تناقض و تعارض میان معرفت و واقعیت در وضع موجود است و وقتی ظهور پیدا میکند که نوعی آشفتگی مشاهده شود. مسئله، مسبوق به معرفت زمینه ای به مثابه دستگاه تئوریک در برخورد با واقعیت است و ممکن است این معرفت از موضع زمینه ای خارج شود و به موضع تبیینی انتقال یابد (ساعی، ۱۳۸۶). مسئله شناسی خط مشی گذاری به مطالعه یا تجزیه و تحلیل مشکلاتی اطلاق می شود که در طول فرآیند خط مشی گذاری به وجود می آیند. این حوزه بر درک چالش ها و موانعی که سیاست گذاران در تلاش برای توسعه، اجرا و ارزیابی سیاست ها با آن مواجه هستند، تمرکز دارد (وانزنیک و فرنکن^۱، ۲۰۲۰). این موضوع شامل بررسی موضوعاتی مانند منافع متضاد، منابع محدود، فرآیندهای پیچیده تصمیم گیری و تأثیر عوامل خارجی بر نتایج خط مشی است (ون بورن و همکاران^۲، ۲۰۲۳). با مطالعه مسئله شناسی خط مشی گذاری، محققان و سیاست گذاران می توانند بینشی در مورد چگونگی رسیدگی به این چالش ها و بهبود اثربخشی خط مشی های عمومی به دست آورند (تامسون و همکاران^۳، ۲۰۲۲). مسئله شناسی خط مشی گذاری شامل شناسایی و تجزیه و تحلیل علل ریشه ای مشکلات خط مشی، درک ذینفعان مختلف درگیر،

ارزیابی پیامدهای بالقوه گزینه های مختلف خط مشی، و ارزیابی اثربخشی سیاست های اجرا شده است. همچنین شامل در نظر گرفتن زمینه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است که در آن خط مشی ها تدوین و اجرا می شوند. محققان در این زمینه ممکن است از روش های مختلفی برای مطالعه مشکلات خط مشی گذاری، از جمله تحلیل کیفی و کمی، مطالعات موردی، شبیه سازی ها و مصاحبه با سهامداران استفاده کنند. با بررسی مشکلات سیاستگذاری از منظرهای مختلف و استفاده از ابزارهای تحلیلی گوناگون، سیاستگذاران می توانند تصمیمات آگاهانه تری اتخاذ کنند و خط مشی های مؤثرتری طراحی کنند (پیترز^۴، ۲۰۲۰). مسئله شناسی خط مشی گذاری با کمک به خط مشی گذاران برای درک بهتر و هدایت چالش های پیچیده ای که با آن مواجه هستند، نقش مهمی در بهبود فرآیند خط مشی گذاری ایفا می کند. با پرداختن به این مشکلات به طور سیستماتیک و راهبردی، خط مشی گذاران می توانند کیفیت و تأثیر سیاست های عمومی را به نفع کل جامعه افزایش دهند. علاوه بر این، مسئله شناسی خط مشی گذاری شامل یک عجزین شدن عمیق در موضوعات اساسی است که منجر به تدوین سیاست ها می شود. این موضوع شامل شناسایی علل ریشه ای مشکلات اجتماعی، درک ماهیت به هم پیوسته موضوعات مختلف سیاستی، و شناخت پیامدهای ناخواسته بالقوه مداخلات سیاستی است (دمارکی و همکاران^۵، ۲۰۱۶؛ هد^۶، ۲۰۲۳). به طور کلی، پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان نقش بسیار مهمی در

^۴ Peters,^۵ De Marchi^۶ Head^۱ Wanzanböck, I., & Frenken^۲ van Buuren^۳ Thompson

سازی دانش آموزان انجام می پذیرد. تاکنون پژوهش قابل اعتنائی به بررسی موضوع مسئله شناسی خط مشی گذاری در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان نپرداخته که پژوهش حاضر علاوه بر پوشش خلا تحقیقاتی در توسعه ادبیات حوزه پژوهش نیز سودمند خواهد بود.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

مسئله شناسی خط مشی گذاری جنبه ای حیاتی از فرآیند توسعه خط مشی است که به خط مشی گذاران کمک می کند تا چالش های پیچیده را هدایت کنند، مداخلات مؤثر طراحی کنند و کیفیت کلی خط مشی های عمومی را بهبود بخشند (کیتینگ و همکاران^۱ ۲۰۲۳). با درگیر شدن در تجزیه و تحلیل سیستماتیک مشکل و تصمیم گیری مبتنی بر شواهد، خط مشی گذاران می توانند ظرفیت خود را برای رسیدگی به مسائل مهم اجتماعی و ایجاد تغییرات مثبت افزایش دهند. مسئله شناسی خط مشی گذاری یک فرآیند پویا و مستمر است که به خط مشی گذاران قدرت می دهد تا با مسائل پیچیده اجتماعی با دقت، خلاقیت و تعهد به تصمیم گیری مبتنی بر شواهد مقابله کنند. با تجزیه و تحلیل کامل مشکل در دست، خط مشی گذاران می توانند خط مشی های هدفمندتر و موثرتری را طراحی کنند که به جای صرفاً علائم آن، به علل ریشه ای موضوع بپردازد. درک دیدگاه ها و علایق مختلف ذینفعان درگیر در یک موضوع خط مشی برای توسعه سیاست هایی که فراگیر و پایدار هستند، حیاتی است. مسئله شناسی خط مشی گذاری به سیاست گذاران

شکل دهی به شخصیت و رفتار دانش آموزان دارد و بهبود کیفیت زندگی اجتماعی آنها را تضمین می کند. با استفاده از این روش ها و فعالیت ها، مدارس می توانند بهبود محیط آموزشی، تقویت روابط اجتماعی و پرورش دانش آموزان به شکل جامع و کامل تر را تضمین کنند. نقش پرورش و اجتماعی سازی در آموزش و پرورش بسیار حائز اهمیت است و نباید از آن غفلت شود. در این راستا مسئله شناسی خط مشی گذاری، خط مشی گذاران را تشویق می کند تا تجربیات خط مشی گذاری گذشته را در بستر آموزش تامل کنند، از موفقیت ها و شکست ها درس بگیرند و رویکردهای خود را بر اساس دانش و بینش جدید تطبیق دهند. پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان تاثیر بسیار زیادی بر روی رشد و توسعه آنها دارد. این فرآیندها به دانش آموزان کمک می کنند تا مهارت های اجتماعی، انضباطی، تعاملی و همکاری را یاد بگیرند و در زندگی شخصی و حرفه ای خود موفقیت های بیشتری داشته باشند. به عنوان مثال، پرورش دانش آموزان به ارزش های اخلاقی مثل احترام، انضباط، صداقت و همکاری، بهبود روابط اجتماعی آنها را تقویت می کند و باعث افزایش تعاملات مثبت و سازنده در محیط مدرسه و جامعه می شود. اجتماعی سازی دانش آموزان نیز با ارائه فرصت های یادگیری از طریق همکاری و تعامل با دیگران، مهارت های اجتماعی آنها را تقویت می کند و آنها را برای مواجهه با چالش های اجتماعی و حل مسائل گروهی آماده می کند. با توجه به مطالب بیان شده پژوهش حاضر با هدف ارائه چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی

¹ Keating

بررسی قرار داده و در این حوزه را مورد همچنین نتایج مطالعات مرتبط با این حوزه را بررسی نموده تا بتواند معیار مناسبی برای جهت گیری پژوهشی باشد. بر این اساس در این بخش تلاش می گردد تا برخی از مهم ترین و مرتبط ترین این مطالعات ارائه گردد.

ریچارد و کیندر^۲ (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان "تشویق به ایجاد یک سیاست واحد برای درک اجتماعی شدن در آموزش" بیان داشتند در طول چند دهه گذشته، محققان توجه فزاینده ای را به اجتماعی شدن، آماده سازی و اجتماعی شدن مداوم معطوف کرده اند. با این حال، مسیرهای تحقیقاتی موازی منجر به رویکردهای متنوعی برای مفهوم سازی و نامگذاری مراحل یا انواع اجتماعی شدن تجربه شده است. با توجه به اینکه مجلات دانشگاهی به عنوان فضاهایی برای گفتمان پیرامون رویکردهای متفاوت در مفهوم سازی و انجام تحقیق هستند، هدف از این یادداشت تحقیقاتی، بررسی اجمالی دو مفهوم سازی متضاد از اجتماعی شدن و پیشنهاد یک رویکرد واحد برای پیشبرد تحقیقات آینده بود. دیدگاه های مختلف بررسی می شوند و یک چارچوب مفهومی به روز شده برای درک اجتماعی شدن در نقش ها و از طریق آن پیشنهاد می شود. ما استدلال می کنیم که این مدل، تنوع موجود در زمینه های جذب آموزش و تجربیات آنها را بهتر به تصویر می کشد و انعطاف پذیری لازم را برای آنها فراهم می کند.

لویز^۳ (۲۰۲۳) در پژوهشی با عنوان "چارچوب بندی مشکلات و راه حل های سیاستی در سیاست گذاری

کمک می کند تا ذینفعان کلیدی را شناسایی کرده و به طور موثر با آنها تعامل کنند. با انجام تجزیه و تحلیل دقیق و ارزیابی گزینه های خط مشی، خط مشی گذاران می توانند مداخلاتی را انتخاب کنند که احتمال بیشتری برای دستیابی به نتایج مورد نظر خود دارند و تأثیر مثبتی بر جامعه دارند. مسئله شناسی خط مشی گذاری بر اهمیت استفاده از داده ها و شواهد برای اطلاع رسانی تصمیمات خط مشی تأکید دارد. با تکیه بر تحقیقات و تحلیل های تجربی، خط مشی گذاران می توانند انتخاب های آگاهانه تری داشته باشند که مبتنی بر واقعیت است (وونگ و ریگی^۱ ۲۰۲۲). پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان دو مفهوم مهم و اساسی در حوزه آموزش و پرورش است. پرورش دانش آموزان به معنای تربیت و توسعه قدرت های فردی، اخلاقی، اجتماعی و فرهنگی آنها است. این موضوع شامل تقویت ارزش های اخلاقی، انضباطی، همکاری و احترام به دیگران می شود. اجتماعی سازی دانش آموزان نیز به فرآیند آموزش و پرورش اشاره دارد که هدف آن ایجاد تعاملات مثبت و سازنده بین دانش آموزان، معلمان و سایر اعضای جامعه مدرسه است. این فرآیند شامل توانمندسازی اجتماعی، تقویت مهارت های ارتباطی و همکاری، ترویج احترام و تعامل مثبت با دیگران و توسعه مهارت های اجتماعی مانند همکاری، قضاوت صحیح و حل مسائل گروهی است.

آشکار سازی جنبه های مفهومی که در این پژوهش مورد بررسی قرار می گیرد نیازمند این است تا برخی از مطالعات تجربی انجام گرفته

³ Luimes

¹ Wong, Z. S. Y., & Rigby

² Richards, K. A., & Kinder

آموزش و پرورش: آموزش پیش حرفه‌ای در دوره متوسطه اول نروژ" بیان داشتند این مقاله به بررسی سیاست‌گذاری برای آموزش متوسطه اول نروژ می‌پردازد و بر مشکلات و راه‌حل‌های سیاستی با تأکید بر آموزش پیش حرفه‌ای تمرکز دارد. داده‌ها شامل اسناد رسمی سیاست‌گذاری مانند گزارش‌های سبز و سفید، جلسات استماع، پیشنهادها به پارلمان، پروتکل‌های مباحث پارلمانی و رأی‌گیری در پارلمان است. چارچوب مفهومی بر چارچوب‌بندی در سیاست‌گذاری و مشکلات و راه‌حل‌های سیاستی تمرکز دارد. نتایج نشان می‌دهد که ترک تحصیل، مشکلات تطبیق آموزش با دانش‌آموزان و شکاف بین محتوای آموزش مدرسه و خواسته‌های دنیای کار به عنوان مشکلات اصلی سیاست‌گذاری مطرح شده‌اند. راه‌حل‌های سیاستی مختلف با تأکید بر آموزش پیش حرفه‌ای به عنوان پاسخ‌های مشروع به این مشکلات ارائه می‌شوند. سه مشکل سیاستی را می‌توان به عنوان مسائل پیچیده تعریف کرد. با وجود راه‌حل‌های سیاستی پیشنهادی، این راه‌حل‌ها در برنامه درسی مطابق با بحث‌ها و رأی‌گیری‌ها در پارلمان تصویب نمی‌شوند. این امر می‌تواند به ارزش‌ها و اهداف متناقض آموزش و پرورش نروژ نسبت داده شود. این تفاوت‌ها این سوال را مطرح می‌کند که آیا مشکلات پیش روی آموزش جامع نروژ بدیهی فرض می‌شوند، چرا که به نظر می‌رسد راه‌حل‌های پیشنهادی برای مقابله با مشکلات تعریف‌شده ناکافی هستند.

بورگز و همکاران^۱ (۲۰۲۳) در پژوهشی با عنوان "تحلیل سیاست آموزش بومی به عنوان گفتمان" بیان

داشتند این مقاله بررسی می‌کند که چگونه سه سیاست کلیدی آموزش بومی، دانش‌آموزان بومی را با مشکل مواجه کرده‌اند. دانش‌آموزان، خانواده‌ها و جوامع گاهی اوقات به طور نامحسوس به عنوان افرادی ناتوان یا بی‌میل به تأثیرگذاری بر تغییرات مورد نیاز برای موفقیت در مدرسه نمایش داده می‌شوند. این موضع‌گیری گفتمانی باعث می‌شود که بومیان تنها مسئول نتایج خود به نظر برسند. برعکس، سیستم آموزشی و عوامل آن هرگز به عنوان مسئول هیچ بخشی از «مشکل» عدم موفقیت بومیان نمایش داده نمی‌شوند. بنابراین، داشتن هویت بومی در گفتمان کسری شکست قرار می‌گیرد، به این معنی که موفقیت در مدرسه و فراتر از آن با بومی بودن ناسازگار است. با وجود بازآفرینی سیاست‌های آموزش بومیان توسط دولت‌های متوالی، تمرکز مداوم سیاست بر نتایج اقتصادی به جای حقوق بومیان، کلیشه‌های قدیمی ادغام و جذب را تداوم می‌بخشد.

گال^۲ (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان "فرآیند خط مشی گذاری و مسئله در زمینه آموزش دانش‌آموزان: تحلیل محتوا" بیان داشتند هدف این پژوهش شناسایی چرخه جدیدی در فرآیند خط مشی گذاری آموزش و پرورش است که بتوان از آن برای حل مشکلات عمومی در بخش آموزش استفاده کرد. برای ایجاد چرخه سیاست آموزشی مورد نیاز، از روش‌های تحقیق کیفی از طریق تحلیل محتوا استفاده می‌شود. نتایج این پژوهش شش مرحله را در چرخه خط مشی آموزش شناسایی می‌کند که عبارتند از: دستور کار، تدوین، مشروعیت بخشی، اجتماعی شدن، اجرا و ارزشیابی. این چرخه سیاست آموزشی می‌تواند کمک

² Gaol"

¹ Burgess

قابل توجهی به افزایش دانش سیاست گذاران، ذینفعان، محققان و مجریان سیاست در مورد فرآیند سیاست آموزشی داشته باشد. جدای از آن، این چرخه می تواند به عنوان راهنما و راهنما برای مدیریت بخش آموزش به ویژه در خط مشی گذاری های مختلف در سطوح کلان (مرکزی/وزارتی)، میان (استانی/استان/شهرستانی) و محلی (مؤسسات آموزشی) مورد استفاده قرار گیرد. علاوه بر این، این امر همچنین می تواند به متخصصان آموزشی کمک کند تا در ایجاد و اجرای سیاست های آموزشی به طور منظم و دقیق فکر کنند. به شدت توصیه می شود که تحقیقات بیشتر در مورد اثربخشی چرخه سیاست آموزشی در سطوح خرد، میانی و کلان بررسی شود.

چراغی و همکاران (۱۴۰۳) در پژوهشی با عنوان "طراحی الگوی مشارکت در شناسایی مسئله در خطمشی گذاری نظام آموزشی در راستای صیانت از حقوق شهروندی" بیان داشتند حفظ و صیانت از حقوق شهروندی در نظام آموزشی مستلزم ایجاد زمینه مشارکت مردم در خطمشی گذاری های مرتبط با این حوزه است. براین اساس، هدف پژوهش حاضر طراحی الگوی مشارکت در شناسایی مسئله در خط-مشی-گذاری نظام آموزشی در راستای صیانت از حقوق شهروندی می باشد. این پژوهش به لحاظ هدف کاربردی، برحسب ماهیت پژوهش کیفی از نوع اکتشافی و از حیث گردآوری داده ها و نحوه اجرا توصیفی از نوع پیمایشی می باشد. جامعه آماری این مطالعه در مرحله اول، اسناد و مدارک علمی بود که براساس ملاک های ورود در پژوهش و با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند، تعداد ۱۷ تحقیق به عنوان نمونه انتخاب شدند. در مرحله دوم نیز خبرگان

دانشگاهی و سازمانی بودند که براساس اصل اشباع نظری و تکنیک نمونه-گیری هدفمند، تعداد ۲۴ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها در مرحله اول مرور نظام-مند اسناد و مدارک علمی با از طریق روش فراترکیب و در مرحله دوم مصاحبه نیمه ساختاریافته با خبرگان از طریق تحلیل مضمون بود. در مرور نظام-مند روایی از طریق بیانیه پریزما و پایایی با روش ضریب کاهای کوهن به مقدار ۰/۵۸ به دست آمد. روایی و پایایی ابزار مصاحبه نیز براساس معیارهای دقت، اعتبار، قابلیت اعتماد، انتقال پذیری و تأییدپذیری مورد بررسی قرار گرفت که در نهایت تأیید شد. در نهایت داده ها با روش تحلیل مضمون در نرم افزار MAXQDA تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها نشان داد که برای مشارکت در شناسایی مسئله در خطمشی گذاری نظام آموزشی در راستای صیانت از حقوق شهروندی، ۷۶ مقوله جزئی، ۱۷ مقوله فرعی و ۶ مقوله اصلی شناسایی شد. در این مطالعه، مقوله های اصلی شامل بُعد اطلاع رسانی (با ۳ مقوله فرعی آگاه سازی، دانش شهروندان و پردازش اطلاعات)، بُعد مشاوره و نظرخواهی (با ۲ مقوله فرعی مشاوره و نظرخواهی سطحی و اثربخش)، بُعد شراکت (با ۳ مقوله فرعی بسیج اجتماعی، مسئولیت پذیری شهروندان و سهیم شدن شهروندان)، بُعد حمایت گری (با ۳ مقوله فرعی حمایت حقوقی، اداری و اقتصادی)، بُعد توانمندسازی (با ۳ مقوله فرعی توانمندسازی سیاسی، اقتصادی و اجتماعی) و بُعد اختیار(قدرت) شهروندان (با ۳ مقوله فرعی اعمال نظر، انتقاد و اعتراض و نظارت همگانی) بودند. در نهایت با توجه به ابعاد، مؤلفه ها و شاخص های شناسایی شده، الگوی

نهایی پژوهش ارائه شد که از اعتبار مناسبی برخوردار بود.

کالاته و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان "آموزش مجازی و مسئله جامعه‌پذیری دانش‌آموزان در همه‌گیری کوید-۱۹: ضرورت سیاست‌گذاری دوران پساکرونا" بیان داشتند یکی از کارکردهای مهم آموزش و پرورش جامعه‌پذیری دانش‌آموزان است که عمدتاً تا قبل از همه‌گیری کوید-۱۹ در محیط مدرسه انجام می‌شد. با شیوع همه‌گیری و آموزش مجازی، جامعه‌پذیری دانش‌آموزان با شرایط جدیدی روبه‌رو شد. هدف مطالعه حاضر، شناسایی کیفیت جامعه‌پذیری دانش‌آموزان در همه‌گیری کوید-۱۹ است. پژوهش حاضر با استفاده از روش کیفی و با رویکرد تحلیل مضمون در سال ۱۴۰۰ و در مدارس دولتی شهر طبس، به تبیین پدیده مدنظر پرداخته است. داده‌ها با استفاده از نمونه‌گیری هدفمند و به شیوه مصاحبه نیمه‌ساختاریافته با والدین (۱۴ نفر)، دانش‌آموزان (۱۶ نفر) و معلمان (۶ نفر) جمع‌آوری شد. یافته‌های تحقیق نشان داد که در همه‌گیری اقتدار مدرسه در موضوع جامعه‌پذیری به حداقل ممکن رسیده است. به‌رغم انتظارات از مدرسه در موضوع جامعه‌پذیری دانش‌آموزان، با توجه به مجازی شدن آموزش، رسانه به ابزار قدرتمند جامعه‌پذیری تبدیل شده است. مضامین برساخت‌شده مرتبط با مسئله‌مندی جامعه‌پذیری عبارت‌اند از: غیررسمی شدن مناسک آموزش، کاهش اقتدار معلم، آسیب‌های فضای مجازی، ضعف نظارت و تعارض‌های چندوجهی. مدل مفهومی، مدرسه‌زدایی ناخواسته در موضوع جامعه‌پذیری است. توجه به تغییرات اجتماعی و فرهنگی در عصر پساکرونا و ضرورت‌های آموزشی

مرتبط، ضرورت سیاست‌گذارانه جدی در وزارت آموزش و پرورش است. افزون بر آن، طراحی نرم‌افزارهای آموزشی برتر در کنار به‌روزرسانی سواد رسانه‌ای معلمان، به‌عنوان اولویت آموزش و پرورش پیشنهاد می‌شود. توجه به تغییرات وسیع و عمیق اجتماعی در کشور، ضرورت جدی برای سیاست‌گذاران آموزش و پرورش است.

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر بر مبنای روش آمیخته و بصورت کیفی و کمی در پارادایم پراگماتیسم (عملگرا) می‌باشد. در این پژوهش ابتدا با بهره‌گیری از روش کیفی و با بررسی مصاحبه‌ها و کدگذاری داده‌های حاصل از مصاحبه با روش تحلیل تم، مدل استخراجی پژوهش مشخص و سپس در گام دوم از مدلسازی معادلات ساختاری استفاده شد. از نظر استراتژی‌های پژوهش، فاز اول یک پژوهش کیفی است که با استفاده از روش تحلیل مضمون، به تحلیل اطلاعات پرداخته شده و از نظر اهداف پژوهش نیز توصیفی اکتشافی به حساب می‌آید. تحلیل مضمون روشی برای شناخت، تحلیل و گزارش الگوهای موجود در داده‌های کیفی است. این روش فرآیندی برای تحلیل داده‌های متنی است و داده‌های پراکنده و متنوع را به داده‌هایی غنی و تفصیلی تبدیل می‌کند (براون و کلارک، ۲۰۰۶؛ عابدی جعفری و همکاران، ۱۳۹۰). جامعه آماری این پژوهش شامل خبرگان و اساتید خط مشی گذاری بود که با توجه به هدف پژوهش، نمونه‌گیری در این پژوهش به صورت هدفمند با استفاده از تکنیک گلوله برفی و به تعداد ۲۱ نفر انجام شده است. تعیین حجم نمونه با استفاده از اصل اشباع نظری

در قالب ۴۳ مورد شناسایی شدند. برای اطمینان از صحت کدگذاری و استخراج مفاهیم، کدهای بدست آمده از مصاحبه ها مجدداً در اختیار مصاحبه شونده‌گان قرار گرفت تا از تأیید کدهای استخراج شده توسط مصاحبه شونده‌گان اطمینان حاصل شود. هدف رسیدن به ایده اصلی مصاحبه شونده است.

صورت گرفته است به نحوی که پس از انجام مصاحبه با نفر بیستم دیگر عامل جدیدی شناسایی نگردید و فرایند مصاحبه با نفر بیست و یکم به پایان رسید. پروتکل مصاحبه مطابق با جدول ۱ است. مصاحبه ها به صورت چهره به چهره و با سوالات باز انجام شد و سپس با استفاده از فرایند کدگذاری مولفه ها و ابعاد

جدول ۱. پروتکل مصاحبه

بسمه تعالی

با سلام و احترام؛ فرم پیشرو پیرامون پژوهش علمی با عنوان « ارائه چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش » می باشد. لازم به یادآوری است که پاسخ های جنابعالی محرمانه بوده و صرفاً در کشف مفاهیم، مقوله ها و روابط بین آنها مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

شماره مصاحبه:	تاریخ مصاحبه:
---------------	---------------

الف. ویژگی های جمعیت شناختی (دموگرافیک) مصاحبه شونده:

جنسیت ۱. مرد ۲. زن ☐

سابقه خدمت:

تحصیلات	۱. کارشناسی	۲. کارشناسی ارشد	۳. دکتری	شغل:
	☐	☐	تخصصی ☐	

ب. سوالات مصاحبه

۱- به نظر شما معنا و مفهوم پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان چیست؟

۲. به نظر شما معنا و مفهوم مسئله شناسی در خط مشی گذاری آموزش و پرورش چیست؟

۳- مولفه های مسئله شناسی در خط مشی گذاری در وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان کدامند؟

۴- ابعاد چارچوب مسئله شناسی در خط مشی گذاری آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان کدامند؟

۵- اگر مورد خاصی در نظر دارید که می تواند به روند تحقیق کمک کند لطف بفرمایید.

جدول ۲. ویژگی های جمعیت شناختی مصاحبه شونده‌گان

جنسیت	تحصیلات	شغل	سابقه کار	جنسیت	تحصیلات	شغل	سابقه کار
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۴	مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۰
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۱	مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۱
مرد	کارشناسی ارشد	مدیر کل	۲۱	مرد	دکتری	هیئت علمی	۲۱

اعتبارسنجی چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان

زن	دکتری	هیئت علمی	۱۴	مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۱
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۳	مرد	دکتری	هیئت علمی	۶
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۹	مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۵
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۱	زن	دکتری	هیئت علمی	۱۵
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۴	مرد	کارشناسی ارشد	مدیر کل	۲۶
مرد	کارشناسی ارشد	مدیر کل	۱۹	مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۰
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۹	مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۳
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۵	-	-	-	-

یافته ها

و استخراج شد. یافته های حاصل از این مرحله بیانگر آن است که تاکنون چنین مطالعه نظام مند و جامعی انجام نشده و هر یک از مطالعات، بر جنبه خاصی تمرکز داشته اند و به صورت چارچوبی جامع و نظام مند ارائه نشده اند. در جدول ۴، کدهای نهایی استخراج شده نشان داده شده است.

در این پژوهش با در نظر گرفتن مفهوم هر یک از این کدها، هر یک در مفهومی مشابه دسته بندی شدند و به این ترتیب، مفاهیم پژوهش مشخص شد. بر اساس تحلیل های صورت گرفته به کمک روش تحلیل مضمون مصاحبه ها در مجموع ۲ مضمون فراگیر، ۴۳ مضمون سازمان دهنده و ۱۳۹ مضمون پایه شناسایی

جدول ۴. مضامین مرتبط با مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان

مضامین پایه	مضامین سازمان دهنده	مضامین فراگیر
- تحقیقات در مورد بهترین شیوه ها در توسعه و اجتماعی شدن دانش آموزان - امکان تعدیل سیاست های مبتنی بر شواهد - جوامع یادگیری حرفه ای و تشویق مربیان به تشکیل جوامع یادگیری حرفه ای - اشتراک گذاشتن تجربیات، استراتژی ها و بینش های مربوط به توسعه دانش آموزان	ابتکارات تحقیقاتی مستمر	
- حمایت از تغییر - اطمینان از اینکه سیاست ها با استانداردها و مقررات آموزشی ملی مربوط به رفاه دانش آموزان همسو هستند	چارچوب نظارتی و رعایت استانداردها	

اعتبارسنجی چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان

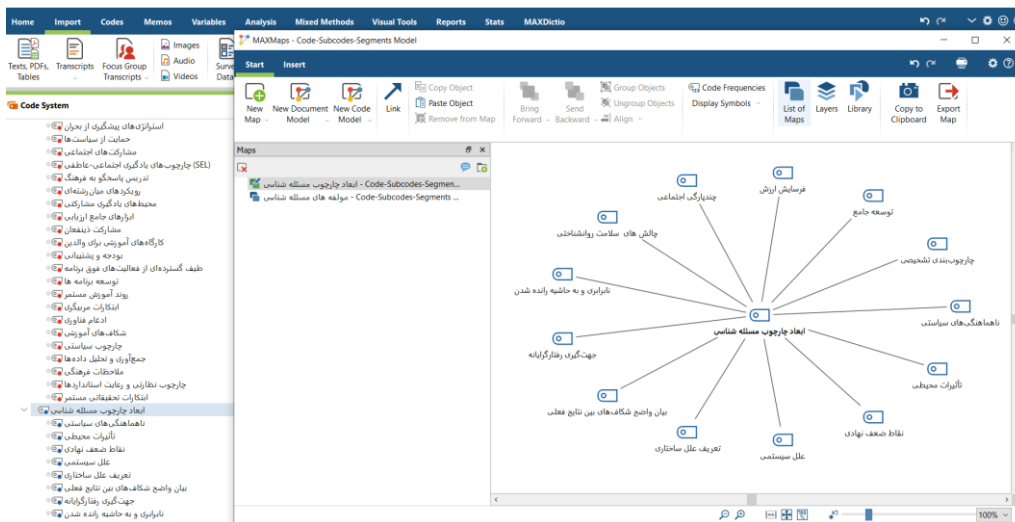
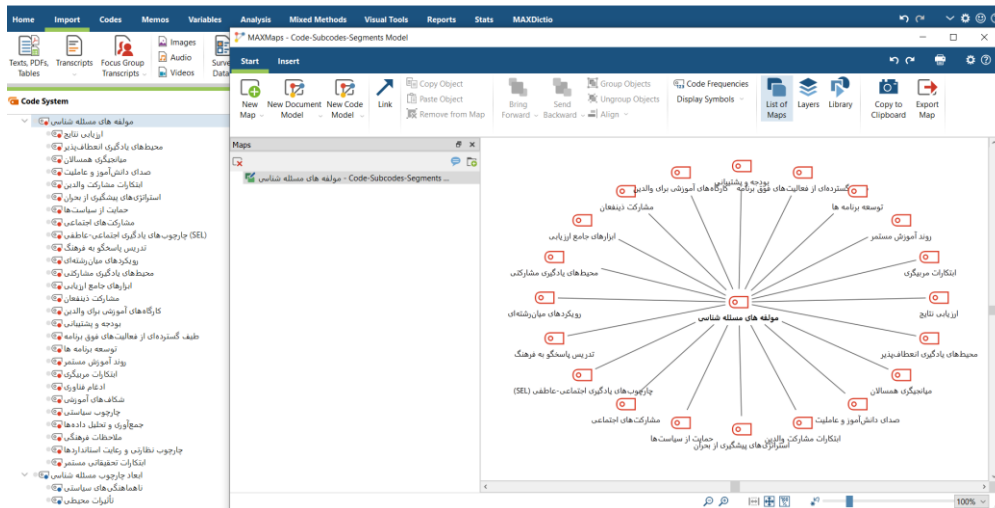
• مشارکت در تلاش های حمایتی برای ترویج تغییرات قانونی		
• شمول • اطمینان از اینکه سیاست ها از نظر فرهنگی حساس و شامل پیشینه ها و تجربیات متنوع دانش آموزان هستند • مشارکت فرهنگ ها و ارزش های محلی در توسعه	ملاحظات فرهنگی	
• انجام مطالعات برای جمع آوری داده ها در مورد رفتار، عملکرد تحصیلی و تعاملات اجتماعی دانش آموزان نظرسنجی ها و تحلیل داده ها در طول زمان برای شناسایی مسائل نوظهور در رشد و اجتماعی شدن دانش آموزان • پایش روندها	جمع آوری و تحلیل داده ها	
• تعریف اهداف روشن برای رشد و اجتماعی شدن دانش آموزان • بهبود حمایت از سلامت روان یا افزایش فعالیت های فوق برنامه • سیاست های جامع که ضمن در نظر گرفتن نیازهای متنوع دانش آموزان، به مسائل شناسایی شده می پردازند.	چارچوب سیاستی	
• شناخت نابرابری ها در رشد دانش آموزان بر اساس وضعیت اجتماعی-اقتصادی، موقعیت جغرافیایی یا توانایی های یادگیری • چالش های اجتماعی شدن • درک مسائل مربوط به قلدری، روابط همسالان و سلامت روان که بر تعاملات دانش آموزان تأثیر می گذارند.	شکاف های آموزشی	
• ابزارهای دیجیتال برای تعامل • استفاده از پلتفرم های فناوری برای تسهیل ارتباط، همکاری و اجتماعی شدن بین دانش آموزان • محیط های یادگیری از راه دور یا ترکیبی • منابع و پشتیبانی آنلاین • امکان دسترسی به مشاوره، گروه های حمایتی همسالان و مطالب آموزشی • افزایش مهارت های اجتماعی و رفاه عاطفی	ادغام فناوری	
• برنامه های حمایتی همسالان • تقویت حس اجتماع و تعلق • اجرای سیستم های دوستی برای کمک به دانش آموزان جدید در سازگاری • ترویج ارتباطات اجتماعی و کاهش احساس انزوا • ایجاد برنامه های مربیگری همسالان	ابتکارات مربیگری	مولفه های مسئله شناسی
• آموزش به معلمان و کارکنان در مورد شناخت مسائل سلامت روان و نحوه حمایت مؤثر از دانش آموزان • منابع کافی سلامت روان • ارائه دسترسی به خدمات مشاوره ای • خدمات مشاوره و مداخله در بحران	روند آموزش مستمر	
• طراحی برنامه های مهارت های اجتماعی، هوش هیجانی و تاب آوری • آموزش برای مربیان • ارائه توسعه حرفه ای برای معلمان به منظور تجهیز آنها به ابزارهایی برای حمایت از رشد و اجتماعی شدن دانش آموزان.	توسعه برنامه ها	
• پیشنهادات متنوع • پروژه های خدمات اجتماعی • ترویج فرصت های داوطلبانه • تعامل با جوامع خود • تقویت مسئولیت اجتماعی	طیف گسترده ای از فعالیت های فوق برنامه	
• اطمینان از تخصیص منابع کافی • طرح های با هدف ارتقای توسعه و اجتماعی شدن دانش آموزان • دسترسی به خدمات • دسترسی به مشاوره، راهنمایی و فعالیت های فوق برنامه	بودجه و پشتیبانی	
• حمایت از رشد اجتماعی و عاطفی فرزندان در خانه • رویدادهای خانوادگی • سازماندهی رویدادهایی که خانواده ها را به محیط مدرسه می آورد • مشارکت والدین را در فعالیت های دانش آموزان	کارگاه های آموزشی برای والدین	

- همکاری با مربیان: مشارکت معلمان و مدیران مدرسه - شناسایی چالش‌ها و ارائه راه‌حل‌ها - جمع‌آوری بازخورد از خانواده‌ها و جوامع محلی برای درک دیدگاه‌ها	مشارکت ذینفعان	
- تدوین ابزارهای ارزیابی عملکرد تحصیلی و نتایج یادگیری اجتماعی-عاطفی - ایجاد مکانیسم‌هایی برای بازخورد منظم از دانش‌آموزان، والدین و مربیان در مورد اثربخشی سیاست‌ها و برنامه‌ها	ابزارهای جامع ارزیابی	
- پروژه‌های گروهی - تشویق پروژه‌های مشارکتی که نیاز به کار تیمی دارند - توسعه مهارت‌های ارتباطی و حل تعارض	محیط‌های یادگیری مشارکتی	
- یادگیری بین رشته‌ای - همکاری با سایر بخش‌ها - مشارکت با سازمان‌های بهداشتی، خدمات اجتماعی و جامعه مدلی‌های توسعه جامع - اتخاذ رویکردهایی که جنبه‌های تحصیلی، عاطفی، اجتماعی و جسمی رشد دانش‌آموزان را در نظر می‌گیرند.	رویکردهای میان‌رشته‌ای	
- پیشینه‌های متنوع دانش‌آموزان را به رسمیت - پشتیبانی از نیازهای متنوع - اجرای سیستم‌های پشتیبانی متناسب برای دانش‌آموزان دارای نیازهای ویژه - تضمین دسترسی عادلانه به فرصت‌های آموزشی	تدریس پاسخگو به فرهنگ	
- ادغام SEL در برنامه درسی در تمام مقاطع تحصیلی - خودآگاهی - خودمدیریتی - آگاهی اجتماعی - مهارت‌های ارتباطی و تصمیم‌گیری مسئولانه - توسعه ابزارهای ارزیابی برای سنجش شایستگی‌های اجتماعی-عاطفی دانش‌آموزان	چارچوب‌های یادگیری اجتماعی-عاطفی (SEL)	
- همکاری با سازمان‌های محلی - مشاغل و گروه‌های اجتماعی برای تأمین منابع - فرصت‌های مربیگری و فعالیت‌های فوق برنامه برای دانش‌آموزان - یادگیری کلاسی مرتبط با خدمات اجتماعی	مشارکت‌های اجتماعی	
- همکاری با سیاست‌گذاران برای حمایت از قوانین و مقرراتی که از ابتکارات جامع توسعه دانش‌آموزان حمایت می‌کنند. - حمایت از قانونگذاری - مشارکت دادن ذینفعان در بحث‌های مربوط به سیاست‌های آموزشی	حمایت از سیاست‌ها	
- ابتکارات پیشگیرانه سلامت روان - تمرکز بر پیشگیری نه فقط مداخله - کارگاه‌های مدیریت استرس یا برنامه‌های ذهن آگاهی - اجرای کمپین‌های آگاهی‌بخشی در مدارس برای آموزش دانش‌آموزان - در مورد مسائل سلامت روان - کاهش انگ اجتماعی و تشویق رفتار کمک‌خواهی - کمپین‌های آگاهی‌بخشی	استراتژی‌های پیشگیری از بحران	
- ترویج همکاری فعال بین والدین و معلمان - حمایت از رشد اجتماعی و عاطفی - اشتراک منابع	ابتکارات مشارکت والدین	
- مکانیسم‌های بازخورد - تشویق رهبری دانش‌آموزان - ایجاد کانال‌های منظم برای بازخورد دانش‌آموزان در مورد سیاست‌ها - تقویت حس مالکیت و مسئولیت	صدای دانش‌آموز و عاملیت	

• فراهم کردن فرصت‌هایی برای دانش‌آموزان برای ایفای نقش‌های رهبری در مدیریت مدرسه		
• آموزش دانش‌آموزان در حل اختلاف و تکنیک‌های میانجیگری همسالان	میانجیگری همسالان	
• حل دوستانه اختلافات		
• شیوه‌های ترمیمی		
• رسیدگی به اختلافات و مسائل رفتاری از طریق گفتگو و تفاهم		
• فضاهای یادگیری جایگزین	محیط‌های یادگیری انعطاف‌پذیر	
• سبک‌های مختلف یادگیری		
• یادگیری در فضای باز و تجربی		
• گنجاندن آموزش در فضای باز و فرصت‌های یادگیری		
• ایجاد معیارهایی برای ارزیابی اثربخشی سیاست‌ها و برنامه‌ها	ارزیابی نتایج	
• بهبود مستمر		
• استفاده از بازخورد حاصل از ارزیابی‌ها برای اصلاح		

مضامین فراگیر	مضامین سازمان دهنده	مضامین پایه
	چارچوب‌بندی تشخیصی	• چگونگی چارچوب‌بندی وزارت آموزش و پرورش در مورد ماهیت و علل مشکلات در رشد و اجتماعی شدن دانش‌آموزان • شکاف‌های نهادی • اختلال فرهنگی/اقتصادی • چارچوب‌بندی وحشت اخلاقی • راحل‌ها مشروع
	توسعه جامع	• عدم تأکید بیش از حد بر تحصیلات • جلوگیری از توسعه نیافتگی شایستگی‌های اجتماعی، عاطفی و مدنی
	فرسایش ارزش	• ادغام ضعیف ارزش‌های مدنی اخلاقی و فرهنگی در محیط‌های آموزشی
	چندپارگی اجتماعی	• قلدری • طرد و بیگانگی دیجیتال • موانع تعامل مثبت همسالان
	چالش‌های سلامت روانشناختی	• افزایش استرس، اضطراب و انزوا در بین دانش‌آموزان
ابعاد چارچوب مسئله شناسی	نابرابری و به حاشیه رانده شدن	• موانع اجتماعی-اقتصادی • فرهنگی و زبانی • تأثیرات مشارکت و ادغام اجتماعی دانش‌آموزان
	جهت‌گیری رفتارگراییانه	• آرمان‌گرایی شایسته‌سالارانه • باور به اینکه اصلاح رفتار از طریق پاداش/تنبیه می‌تواند رفتار اجتماعی خوب را تقویت کند
	بیان واضح شکاف‌های بین نتایج فعلی	• رفتار ضداجتماعی • تنظیم عاطفی ضعیف
	تعریف علل ساختاری	• نقص‌های برنامه درسی در مقابل شکاف‌های آموزش معلمان
	علل سیستمی	• تصمیمات متمرکز سیاستی
	نقاط ضعف نهادی	• آموزش محدود برای مربیان • حل تعارض و شیوه‌های فراگیر
	تأثیرات محیطی	• بی‌ثباتی خانواده • قرار گرفتن در معرض رسانه‌ها • فرهنگ آنلاین که رفتاری خلاف
	ناهماهنگی‌های سیاستی	• هماهنگی پراکنده بین آموزش، بهداشت و خدمات اجتماعی

اعتبارسنجی چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان



کنترل کدهای استخراجی

به منظور کنترل کدهای استخراجی، زمانی که دو رتبه دهنده پاسخ گویان را رتبه بندی می کنند و قصد سنجش میزان توافق این دو رتبه دهنده را دارند، از شاخص کاپا استفاده می شود (نظری و دستار، ۱۳۹۷). برای کنترل مفاهیم استخراجی، از مقایسه نظر پژوهشگر با یک خبره استفاده است. شاخص کاپا بین صفر و ۱ نوسان دارد و هرچه مقدار سنج به عدد ۱

جدول ۵. مقادیر اندازه توافق

مقدار	انحراف استاندارد	عدد معناداری	
۰/۷۲۷	۰/۰۶۱	۰/۰۰۰	کاپای مقدار توافق
138			تعداد موارد معتبر

اعتبارسنجی چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان

پژوهش به صورت آماری نشان داده می شود. برای محاسبه بار اطلاعاتی عدم اطمینان و ضریب اهمیت به ترتیب از رابطه 1 و ۲ استفاده می شود.

$$E_j = -k \sum_{i=1}^m [p_{ij} \ln p_{ij}]$$

$$(j = 1, 2, \dots, n) , K = \frac{1}{\ln m}$$

$$W_j = \frac{E_j}{\sum_{j=1}^n E_j}$$

برای محاسبه وزن هر یک از مفاهیم نیز به محاسبه مجموع وزن کدهای آن مفهوم پرداخته شده و بر اساس وزن های به دست آمده در جدول ۵، رتبه بندی صورت گرفته است.

جدول ۵. رتبه بندی و ضریب اهمیت الزامات، مداخلات و پسایندها

رتبه در کل	رتبه در مفاهیم	ضریب اهمیت Wj	عدم اطمینان Ej	فراوانی	کد
۱۳	۳	۰/۰۱۹۲	۰/۰۰۴	3	ابتکارات تحقیقاتی مستمر
۵	۲	۰/۰۲۰۸	۰/۰۰۴	۱۹	چارچوب نظارتی و رعایت استانداردها
۱۴	۱۱	۰/۰۱۲۹	۰/۰۰۳	3	ملاحظات فرهنگی
۱۳	۲	۰/۰۱۰۸	۰/۰۰۲	2	جمع آوری و تحلیل داده ها
۱۲	۲	۰/۰۱۵۸	۰/۰۰۶	7	چارچوب سیاستی
۴	۹	۰/۰۱۹۷	۰/۰۰۲	1	شکاف های آموزشی
۸	۶	۰/۰۱۰۰	۰/۰۰۳	5	ادغام فناوری
۳	۶	۰/۰۱۰۶	۰/۰۰۲	5	ابتکارات مربیگری
۱۰	۴	۰/۰۱۱۴	۰/۰۰۴	2	روند آموزش مستمر
۳	۶	۰/۰۱۰۸	۰/۰۰۲	5	توسعه برنامه ها
۴	۳	۰/۰۱۸۹	۰/۰۰۶	۴	طیف گسترده ای از فعالیت های فوق برنامه
۹	۶	۰/۰۱۰۳	۰/۰۰۳	6	بودجه و پشتیبانی
۱۸	۳	۰/۰۱۸۸	۰/۰۰۴	1	کارگاه های آموزشی برای والدین
۲۸	۱	۰/۰۱۲۵	۰/۰۰۳	7	مشارکت ذینفعان
۳	۴	۰/۰۱۸۶	۰/۰۰۲	3	ابزارهای جامع ارزیابی
۱۹	۴	۰/۰۱۲۷	۰/۰۰۲	1	محیط های یادگیری مشارکتی
۱۶	۳	۰/۰۱۱۵	۰/۰۰۴	16	رویکردهای میان رشته ای
۱۲	۷	۰/۰۲۰۳	۰/۰۰۹	4	تدریس پاسخگو به فرهنگ
۱۲	۲	۰/۰۲۰۲	۰/۰۰۲	2	چارچوب های یادگیری اجتماعی-عاطفی (SEL)
۳۷	۵	۰/۰۱۱۹	۰/۰۰۳	6	مشارکت های اجتماعی
۲۴	۹	۰/۰۱۱۸	۰/۰۰۷	1	حمایت از سیاست ها
۸	۳	۰/۰۱۷۳	۰/۰۰۸	5	استراتژی های پیشگیری از بحران
۱۷	۴	۰/۰۱۰۶	۰/۰۰۵	8	ابتکارات مشارکت والدین

اعتبارسنجی چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان

تحلیل محتوا، مرحله ای از فرایند اطلاعاتی است که به وسیله آن محتوای اطلاعات با استفاده از به کارگیری مجموعه ای از قوانین طبقه بندی شده و نظام دار تغییر و تبدیل می یابد و به صورت داده های خلاصه شده و قابل مقایسه در می آید. روش آنتروپی شانون پردازش داده ها را در مبحث تحلیل محتوا بسیار قوی انجام می دهد. در این روش ابتدا پیام ها بر حسب مقوله ها به تناسب هر پاسخگو در قالب فراوانی شمارش می شوند. سپس با استفاده از بار اطلاعاتی هر مقوله، درجه اهمیت هر یک محاسبه می شود (دهقانی و همکاران، ۱۳۹۴). در این پژوهش از روش آنتروپی شانون به دلیل قدرت آن و سادگی محاسبه استفاده شده است. بر این اساس، میزان پشتیبانی پژوهش های گذشته از یافته های این

۱۱	۳	۰/۰۲۱۶	۰/۰۰۵	۷	صدای دانش آموز و عاملیت
۱۰	۲	۰/۰۱۹۶	۰/۰۰۲	۴	میانجیگری همسالان
۳	۲	۰/۰۲۰۴	۰/۰۰۵	۲	محیط های یادگیری انعطاف پذیر
۲	۱	۰/۰۱۴۱	۰/۰۰۴	۱۰	ارزیابی نتایج
۸	۴	۰/۰۲۰۱	۰/۰۰۸	۵	چارچوب بندی تشخیصی
۲	۱	۰/۰۲۰۴	۰/۰۰۴	۱۲	توسعه جامع
۶	۵	۰/۰۲۰۹	۰/۰۰۵	۴	فرسایش ارزش
۲۱	۵	۰/۰۱۰۶	۰/۰۱۲	۵	چندپارگی اجتماعی
۱	۱	۰/۰۱۳۸	۰/۰۰۲	۲	چالش های سلامت روانشناختی
۶	۲	۰/۰۱۱۸	۰/۰۰۵	۳	نابرابری و به حاشیه رانده شدن
۳	۱	۰/۰۱۴۵	۰/۰۰۴	۹	جهت گیری رفتارگرایانه
۴	۴	۰/۰۲۰۶	۰/۰۰۸	۹	بیان واضح شکاف های بین نتایج فعلی
۵	۳	۰/۰۱۲۷	۰/۰۰۲	۳	تعریف علل ساختاری
۵	۲	۰/۰۱۵۲	۰/۰۰۶	۳	علل سیستمی
۳۷	۵	۰/۰۱۱۹	۰/۰۰۳	۶	نقاط ضعف نهادی
۸	۲	۰/۰۱۷۱	۰/۰۰۷	۷	تأثیرات محیطی
۲	۴	۰/۰۱۹۸	۰/۰۰۵	۱۱	ناهماهنگی های سیاسی

شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان بسیار حائز اهمیت است.

ارائه یافته

بر اساس مطالعه پژوهش های پیشین و کدهای استخراج شده با استفاده از روش تحلیل تم، شبکه مضامین مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان می باشند.

بر اساس ضرایب به دست آمده در جدول ۴، مشخص شد از بین مولفه ها چارچوب نظارتی و رعایت استانداردها، تدریس پاسخگو به فرهنگ، چارچوب های یادگیری اجتماعی-عاطفی (SEL)، صدای دانش آموز و عاملیت و محیط های یادگیری انعطاف پذیر تصمیم گیری بالاترین رتبه را به دست آوردند. همچنین از ابعاد چارچوب، چارچوب بندی تشخیصی، فرسایش ارزش، چندپارگی اجتماعی و بیان واضح شکاف های بین نتایج فعلی بالاترین رتبه را به دست آوردند. بدین معنا که در مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان به این موضوعات توجه بیشتری از جانب خبرگان شده و مورد بررسی فراوانی در پژوهش ها قرار گرفته اند. از این رو، می توان گفت که توجه به این شاخص ها در مسئله



نگاره 1. مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان (منبع: پژوهش حاضر)

اعتبارسنجی چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان

برازش مدل پژوهش

$$GOF = \sqrt{Communalities} \times R^2 = .74$$

در این مطالعه همچنین جهت سنجش برازش کلی مدل با استفاده از شاخص اشتراکی و ضریب تعیین، شاخص نیکویی برازش (GOF^1) از طریق فرمول ۱ محاسبه مورد محاسبه قرار گرفته است. مقدار GOF برابر بود با ۰/۷۴ که نشان از برازش بالا دارد.

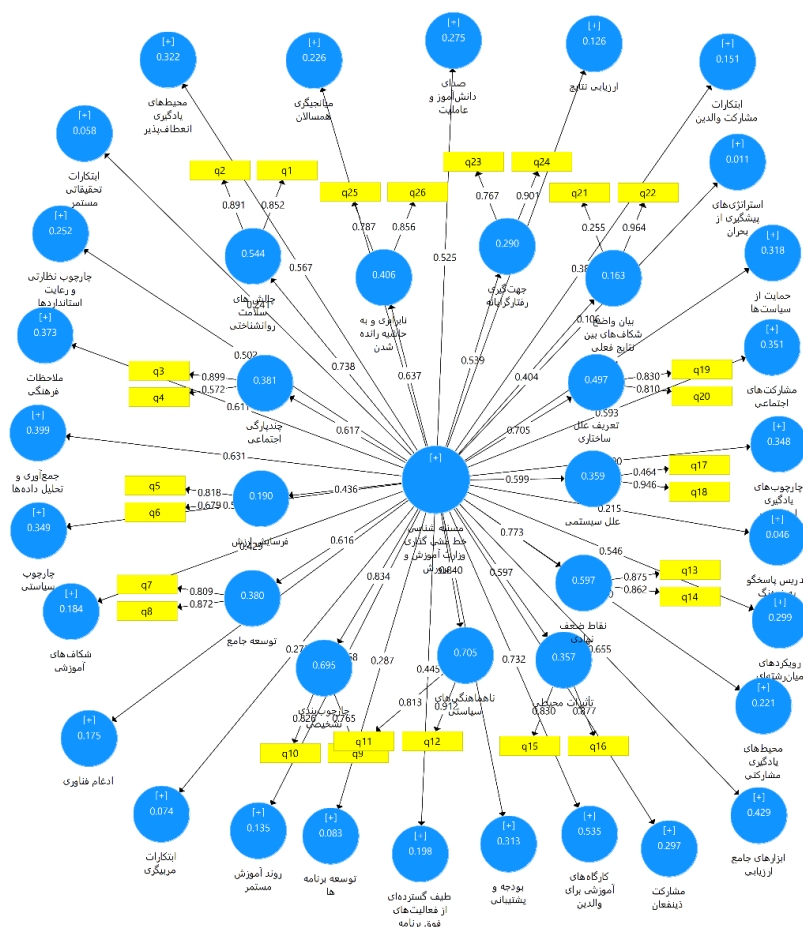
نتیجه یه دست آمده در جدول ۴-۲۴ نمایان است. فرمول (۱)

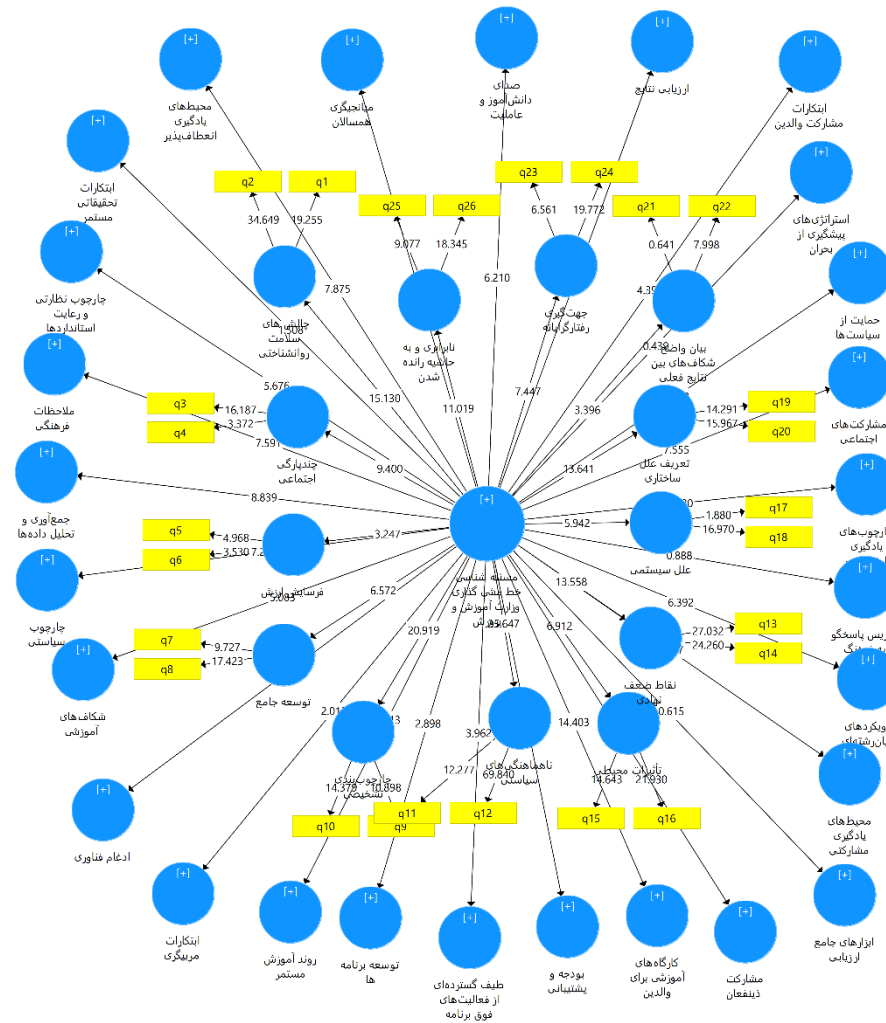
جدول ۴-۲۴، شاخص نیکویی برازش

متغیر	ضریب تعیین	شاخص اشتراکی	نیکویی برازش
مولفه ها	۰/۲۳۱	۰/۷۲۶	۰/۷۴
ابعاد	۰/۴۶۷	۰/۸۸۱	

مدل آماره تی پژوهش به شرح شکل زیر ارائه شده است.

شکل ۹، مدل ضرایب مسیر





شکل ۹، مدل آماری

قادر خواهند بود به ریشه های اصلی آن نفوذ کنند و راه حل هایی فراتر از درمان علائم ارائه دهند. این رویکرد نه تنها به حل موقت مشکلات می پردازد، بلکه با در نظر گرفتن علل بنیادین، راهکارهایی پایدار و ماندگار را رقم می زند. درک دیدگاه ها و منافع مختلف ذینفعان درگیر در یک موضوع سیاستی، گامی اساسی در این مسیر است. شناخت و درک نیازها و دغدغه های گروه های مختلف، سیاست گذاران را قادر می سازد تا سیاست هایی فراگیر و همه جانبه تدوین کنند که منافع تمامی ذینفعان را در نظر بگیرد. مسئله شناسی در خط مشی گذاری، ابزاری قدرتمند برای شناسایی ذینفعان کلیدی و برقراری ارتباط موثر با آنهاست. با درک صحیح از نقش و تاثیر هر ذینفع،

همانگونه که در شکل ۴-۹ مشاهده می شود با استناد به مقدار آماره تی در سطح اطمینان ۹۵ درصد که به منظور تایید مدل می بایست در بیشتر از ۱/۹۶ حاصل شود، می توان بیان نمود که مدل این مطالعه مورد تایید است.

بحث و نتیجه گیری

در فرآیند خط مشی گذاری، تجزیه و تحلیل عمیق و جامع مسائل، کلید دستیابی به راهبردهای موثر و هدفمند است. خط مشی گذاران با بررسی دقیق مشکل،

اعتبارسنجی چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان

سیاست‌گذاران می‌توانند مشارکت و همکاری آنها را جلب کرده و در نتیجه، سیاست‌هایی با حمایت و همراهی جمعی به اجرا بگذارند. پرورش و اجتماعی‌سازی دانش‌آموزان، دو رکن اساسی در سیستم آموزشی محسوب می‌شوند که تأثیر عمیقی بر شکل‌گیری شخصیت و آینده آنها دارد. پرورش، فرایندی است که در آن دانش‌آموزان مهارت‌های فردی، اخلاقی و اجتماعی خود را توسعه می‌دهند. این امر شامل پرورش ارزش‌های اخلاقی، تقویت انضباط، و ترویج همکاری و احترام متقابل است. هدف از پرورش، ایجاد پایه‌ای محکم برای رشد و شکوفایی شخصیت دانش‌آموزان است تا بتوانند به شهروندانی مسئولیت‌پذیر و با اخلاق در جامعه تبدیل شوند. اجتماعی‌سازی، جنبه دیگری از آموزش و پرورش است که بر تعاملات و روابط بین دانش‌آموزان، معلمان و جامعه مدرسه تمرکز دارد. این فرآیند، دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا مهارت‌های اجتماعی خود را بهبود بخشیده و در محیطی مثبت و سازنده با دیگران ارتباط برقرار کنند. این رو پژوهش حاضر با هدف طراحی الگوی مسئله‌شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی‌سازی دانش‌آموزان انجام شده با خبرگان، ۲ مضمون فراگیر و ۴۳ مضمون سازمان دهنده و ۱۳۹ مضمون پایه برای الگوی مسئله‌شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی‌سازی دانش‌آموزان در قالب مولفه‌ها و ابعاد استخراج شدند. بر این اساس متولیان بایستی شناخت و آگاهی دقیقی از مولفه‌های مسئله‌شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی‌سازی دانش‌آموزان از قبیل ابتکارات تحقیقاتی مستمر، چارچوب نظارتی و رعایت استانداردها، ملاحظات فرهنگی، جمع‌آوری و تحلیل

داده‌ها، چارچوب سیاستی، شکاف‌های آموزشی، ادغام فناوری، ابتکارات مربیگری، روند آموزش مستمر، توسعه برنامه‌ها، طیف گسترده‌ای از فعالیت‌های فوق برنامه، بودجه و پشتیبانی، کارگاه‌های آموزشی برای والدین، مشارکت ذینفعان، ابزارهای جامع ارزیابی، محیط‌های یادگیری مشارکتی، رویکردهای میان‌رشته‌ای، تدریس پاسخگو به فرهنگ، چارچوب‌های یادگیری اجتماعی-عاطفی (SEL)، مشارکت‌های اجتماعی، حمایت از سیاست‌ها، استراتژی‌های پیشگیری از بحران، ابتکارات مشارکت والدین، صدای دانش‌آموز و عاملیت، میانجیگری همسالان، محیط‌های یادگیری انعطاف‌پذیر و ارزیابی نتایج به دست آورند تا ابعاد چارچوب مسئله‌شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی‌سازی دانش‌آموزان شامل چارچوب‌بندی تشخیصی، توسعه جامع، فرسایش ارزش، چندپارگی اجتماعی، چالش‌های سلامت روانشناختی، نابرابری و به حاشیه رانده شدن، جهت‌گیری رفتارگرایانه، بیان واضح شکاف‌های بین نتایج فعلی، تعریف علل ساختاری، علل سیستمی، نقاط ضعف نهادی، تأثیرات محیطی و ناهماهنگی‌های سیاستی ادراک شود. براساس نتایج آنتروپی شانون از بین مولفه‌ها چارچوب نظارتی و رعایت استانداردها، تدریس پاسخگو به فرهنگ، چارچوب‌های یادگیری اجتماعی-عاطفی (SEL)، صدای دانش‌آموز و عاملیت و محیط‌های یادگیری انعطاف‌پذیر تصمیم‌گیری بالاترین رتبه را به دست آوردند. همچنین از ابعاد چارچوب، چارچوب‌بندی تشخیصی، فرسایش ارزش، چندپارگی اجتماعی و بیان واضح شکاف‌های بین نتایج فعلی بالاترین رتبه را به دست آوردند. بدین معنا که در مسئله‌شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش

و اجتماعی سازی دانش آموزان به این موضوعات توجه بیشتری از جانب خبرگان شده و مورد بررسی فراوانی در پژوهش ها قرار گرفته اند. از این رو، می توان گفت که توجه به این شاخص ها در مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان بسیار حائز اهمیت است. فقدان الگویی جامع در جامعه مورد مطالعه به همراه نادیده گرفتن ابعاد و مولفه ها شکاف مطالعاتی پژوهش حاضر بود که نویسندگان را به ارائه الگوی بومی برای مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان ترغیب کرد. در پژوهش حاضر از طریق مصاحبه با خبرگان، با نگاهی موشکافانه تر و دقیق تر ابعاد جدیدی از پدیده مورد مطالعه معرفی شدند و در نهایت مدل بومی طراحی گردید. با توجه به نتایج به دست آمده از این پژوهش، پیشنهادهایی ارائه می گردد:

- برای ارزیابی و بهبود نتایج غیرتحصیلی در سیستم آموزشی، پیشنهاد می شود که شاخص های عملکردی ویژه KPI تدوین و پیاده سازی شود. این شاخص ها می توانند جنبه های مختلف رشد و پیشرفت دانش آموزان را در حوزه های غیر از دروس آکادمیک (نتایج غیرتحصیلی) پوشش دهند. به عنوان مثال، شاخص های عملکردی می توانند شامل سنجش مهارت هایی مانند همدلی، که توانایی درک و همراهی با احساسات دیگران است، مشارکت مدنی، که به معنای مشارکت فعال در جامعه و حل تعارض، که مهارت مدیریت و حل مشکلات بین فردی است، باشد. با تعریف این شاخص ها، می توان به طور موثرتری بر روی پرورش مهارت های اجتماعی، عاطفی و

شهروندی دانش آموزان تمرکز کرد و به طور کلی، به توسعه ی فردی و آمادگی آنها برای مواجهه با چالش های دنیای واقعی کمک کرد.

- در راستای چالش آمادگی معلمان برای تسهیل اجتماعی شدن و رشد عاطفی دانش آموزان پیشنهاد می گردد مازول های یادگیری اجتماعی-عاطفی (SEL) در برنامه های صدور مجوز صلاحیت حرفه ای معلمی الزامی گردد. ارائه ریزنمرات در یادگیری اجتماعی-عاطفی، آموزش مبتنی بر تروما و شیوه های فراگیر نیز مهم است. همچنین بایستی برای معلمان دسترسی به مشاوران یا روانشناسان مدرسه برای راهنمایی و ارزیابی فراهم گردد.
- به منظور رفع چالش موجود در هماهنگی اهداف آموزشی، پیشنهاد می شود که یک رویکرد جامع و یکپارچه در سیستم آموزشی اتخاذ شود. این امر مستلزم به کارگیری چارچوبی جامع مانند مدل CASEL یا قطب نمای یادگیری OECD است که بر رشد همه جانبه دانش آموزان تأکید دارد. با اجرای این چارچوب، وزارتخانه های مرتبط از جمله آموزش و پرورش، بهداشت و جوانان می توانند با هماهنگی و همکاری نزدیک، به ایجاد تعادل بین پیشرفت تحصیلی و رشد اجتماعی-عاطفی دانش آموزان کمک کنند. این رویکرد یکپارچه نه تنها بر موفقیت تحصیلی تمرکز دارد، بلکه مهارت های زندگی، سلامت روانی و ارتباطات اجتماعی را نیز مد نظر قرار می دهد تا نسل آینده با آمادگی بیشتری برای مواجهه با چالش های دنیای واقعی پرورش یابند.
- سیاست ها بدون نظر دانش آموزان تدوین می شوند و منجر به برنامه های نامربوط یا

اعتبارسنجی چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان

بی اثر می شوند. پیشنهاد می گردد شوراهای مشاوره دانش آموزی ایجاد گردد. مشاوره با دانش آموزان به عنوان بخشی رسمی از چرخه های خط مشی گذاری گنجانده شود. پروژه های تحت رهبری جوانان در آموزش مدنی، اقدامات زیست محیطی و خدمات اجتماعی توسعه داده شود.

- در مسیر پیشرفت و تکامل برنامه درسی، یکپارچه سازی و تلفیق آموزش مهارت های زندگی با برنامه های درسی، رویکردی ارزشمند است. این امر می تواند شامل ادغام مهارت های ضروری مانند هوش هیجانی، مدیریت تعارضات و تقویت ارتباطات بین فردی باشد. با توجه به اهمیت پرورش مهارت های ارتباطی و حل مسئله در دنیای امروز، این رویکرد می تواند به عنوان یک راهکار کلیدی در نظر گرفته شود. همچنین، تشویق و ترویج برنامه هایی که بر توسعه تفکر انتقادی و تحلیلی تمرکز دارند، می تواند از طریق روش های آموزشی مبتنی بر پروژه محقق شود. این روش ها نه تنها به دانش آموزان کمک می کنند تا مهارت های حل مسئله را در دنیای واقعی به کار گیرند، بلکه به تقویت تفکر انتقادی و استدلال منطقی آنها نیز می پردازد. لذا، در راستای بهبود برنامه درسی، تلفیق این جنبه های آموزشی می تواند به ایجاد یک سیستم آموزشی جامع تر و کاربردی تر منجر شود.

- آموزش شهروندی دیجیتال، موضوعی مهم و ضروری در دنیای امروز است. پیشنهاد می شود که دانش آموزان را در مورد اصول و رفتارهای مسئولانه در فضای آنلاین آگاه کنیم. این آموزش می تواند شامل درک تأثیرات رسانه های اجتماعی بر رشد و شکل گیری شخصیت افراد باشد.

دانش آموزان باید بیاموزند که چگونه از رسانه های دیجیتال به صورت مسئولانه و آگاهانه استفاده کنند و از خطرات احتمالی آن آگاه باشند. همچنین، می توان از فناوری به عنوان ابزاری قدرتمند برای بهبود و تسهیل همکاری و تعامل بین دانش آموزان بهره برد. این امر به ویژه در محیط های آموزشی از راه دور یا ترکیبی، که نیاز به ارتباط و همکاری مجازی بیشتر است، اهمیت می یابد. با استفاده از ابزارهای فناوری، می توان فرصت های یادگیری تعاملی و مشارکت محور را برای دانش آموزان فراهم کرد و به آنها کمک کرد تا مهارت های ارتباطی و همکاری خود را در دنیای دیجیتال تقویت کنند. این رویکرد نه تنها به آموزش مفاهیم شهروندی دیجیتال کمک می کند، بلکه به ایجاد یک فضای یادگیری پویا و کارآمد نیز می انجامد.

- ایجاد محیطی امن و حمایتی در مدارس، به ویژه در مواجهه با پدیده قلدری، مستلزم اتخاذ سیاست هایی جامع و مؤثر است. یکی از راهکارهای کلیدی، اجرای برنامه هایی است که بر ترویج احترام و همدلی بین دانش آموزان تمرکز دارد. این برنامه ها می توانند شامل فعالیت های گروهی، کارگاه های آموزشی، و گفتگوهای باشند که به دانش آموزان مهارت های ارتباطی و درک متقابل را آموزش می دهند. علاوه بر این، فراهم کردن فضاهایی اختصاصی در مدرسه، مانند اتاق های مشاوره یا مناطق امن، می تواند به دانش آموزان اجازه دهد تا در صورت نیاز به کمک یا مشارکت در مباحثی مرتبط با همسالان خود، فضایی امن و قابل اعتماد داشته باشند. این رویکرد دوگانه، یعنی ترویج احترام و همدلی در کنار ایجاد

اعتبارسنجی چارچوب مسئله شناسی خط مشی گذاری وزارت آموزش و پرورش در حوزه پرورش و اجتماعی سازی دانش آموزان

مناطق حمایتی، می‌تواند به طور مؤثری از بروز رفتارهای قلدرمآبانه پیشگیری کرده و محیطی امن‌تر و سالم‌تر برای رشد و تعامل دانش‌آموزان ایجاد نماید.

- مشارکت اجتماعی، یکی از جنبه‌های کلیدی در پرورش شهروندان مسئول و آگاه است. با سیاست گذاری صحیح مدارس می‌توانند با ایجاد ارتباط با سازمان‌های محلی و گروه‌های اجتماعی، فرصت‌های ارزشمندی را برای دانش‌آموزان فراهم آورند تا در فعالیتهای جامعه سهیم شوند و تجربیات ارزشمندی در دنیای واقعی کسب کنند. این مشارکت نه تنها به دانش‌آموزان در درک بهتر نقش خود در جامعه کمک می‌کند، بلکه باعث می‌شود احساس تعلق و مسئولیت‌پذیری در آنها تقویت شود. علاوه بر این، مدارس می‌توانند با طراحی برنامه‌هایی که والدین را به مشارکت فعال در فعالیتهای مدرسه و فرآیندهای تصمیم‌گیری تشویق می‌کند، ارتباط بین خانه و مدرسه را تقویت کنند. این رویکرد جامع، به ایجاد یک محیط آموزشی پویا و غنی کمک می‌کند که در آن دانش‌آموزان، والدین، و جامعه به طور یکپارچه درگیر فرایند آموزش و پرورش می‌شوند.

منابع

پژوهش های مجلس شورای اسلامی، مسلسل :

۱۴۳۲۳

فتحی و اجارگاه، کوروش. (۱۳۸۳)، برنامه ریزی آموزش ضمن خدمت کارکنان، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت).

کلاته ساداتی، احمد، & صبحی گلکار، زینب. (۱۴۰۱). آموزش مجازی و مسئله جامعه پذیری دانش آموزان در همه گیری کوید-۱۹: ضرورت سیاست گذاری دوران پسا کرونا. علوم اجتماعی دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۹(۱)، ۱۶۳-۱۳۵. doi: ۲۰۲۲.۷۴۸۹۶.۱۱۳۲/social.۱۰.۲۲۰۶۷

Ben-Peretz (2003), M., N. Mendelson, and F. W. Kron. 2003. How teachers in different educational contexts view their roles. *Teaching and Teacher Education* 19: 277-90, chapter 10.

Burgess, C., Lowe, K., & Goodwin, S. (2023). What's the problem represented to be? Analysing Indigenous Education Policy as discourse. In *Assessing the evidence in Indigenous education research: Implications for policy and practice* (pp. 245-263). Cham: Springer International Publishing.

De Marchi, G., Lucertini, G., & Tsoukiàs, A. (۲۰۱۶). From evidence-based policy making to policy analytics. *Annals of operations research*, ۲۳۶(۱), ۱۵-۳۸.

Gaol, N. T. L. (۲۰۲۲). Policy process in the context of education: a content analysis. *Jurnal Akuntabilitas Manajemen Pendidikan*, ۱۰(۱), ۱-۱۳

Head, B. W. (۲۰۲۳). Wicked problems in public policy. In *Encyclopedia of*

چراغی، معصومه ، مجیبی، تورج و دانش فرد، کرم اله. (۱۴۰۳). طراحی الگوی مشارکت در شناسایی مسئله در خطمشی گذاری نظام آموزشی در راستای صیانت از حقوق شهروندی. جامعه شناسی آموزش و پرورش، ۱۰(۲)، ۱۶۲-۱۷۵. doi: 10.22034/ijes.2024.2016095.1499

دانایی فرد، حسن. (۱۳۸۷)، چالش های مدیریت دولتی در ایران، تهران: سمت.

فاضلی، نعمت اله ۱۳۹۴ مسئله چیست؟! مسئله شناسی فرهنگی با رویکرد مطالعات فرهنگی، مرکز Public Policy (pp. ۱-۸). Cham: Springer International Publishing.

Keating, M., McAllister, I., Page, E. C., & Peters, B. G. (Eds.). (۲۰۲۳). *The Problem of Governing: Essays for Richard Rose*. Springer Nature.

Luimes, M. (2023). Framing policy problems and solutions in education policymaking: Pre-vocational education in Norwegian lower secondary school. *European Educational Research Journal*, 22(1), 77-97.

Peters, B. G. (۲۰۱۵). Policy capacity in public administration. *Policy and Society*, ۳۴(۳-۴), ۲۱۹-۲۲۸

Peters, B. G. (۲۰۲۰). The problem of policy problems. In *Theory and Methods in Comparative Policy Analysis Studies* (pp. ۵۹-۸۰). Routledge.

Peters, B. G., & Pierre, J. (۲۰۱۶). Forms of governance and policy problems: coping with complexity. In *Critical reflections on interactive*

governance (pp. ۵۱-۶۵). Edward Elgar Publishing.

Richards, K. A., & Kinder, C. J. (2024). Encouraging a unified framework for understanding socialization into higher education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 43(3), 539-544.

Thompson, G., Sellar, S., & Buchanan, I. (۲۰۲۲). ۱۹۹۶: the OECD policy-making assemblage. *Journal of Education Policy*, ۳۷(۵), ۶۸۵-۷۰۴

van Buuren, A., Lewis, J. M., & Peters, B. G. (۲۰۲۳). Policy-making as designing: taking stock and looking

forward. In *Policy-Making as Designing* (pp. ۲۱۸-۲۲۹). Policy Press.

Wanzenböck, I., & Frenken, K. (۲۰۲۰). The subsidiarity principle in innovation policy for societal challenges. *Global Transitions*, ۲, ۵۱-۵۹

Wong, Z. S. Y., & Rigby, M. (۲۰۲۲). Identifying and addressing digital health risks associated with emergency pandemic response: Problem identification, scoping review, and directions toward evidence-based evaluation. *International Journal of Medical Informatics*, ۱۵۷, ۱۰۴۶۳۹

Explaining framework for the Ministry of Education's policymaking problemology in the field of student development and socialization

Amir Shayesteh Rad

PhD student, Department of Public Administration, Sho.C., Islamic Azad University, Shoushtar, Iran.

Foad Makvandi (Corresponding author)

Assistant Professor, Department of Public Administration, Sho.C., Islamic Azad University, Shoushtar, Iran.
foad.makvandi@iau.ac.ir

Fereydoun Omid

Assistant Professor, Department of Business Management, Arv.C., Islamic Azad University, Abadan, Iran.

Ezzatollah Kiani

Assistant Professor, Department of Public Administration, Sho.C., Islamic Azad University, Shoushtar, Iran.

Abstract

Objective: The problem is the most important structural component of policymaking and management in any field. Policy problematology helps policymakers identify key stakeholders and interact with them effectively. Student development and socialization are two important and fundamental concepts in the field of education. Student development and socialization play a very important role in shaping the personality and behavior of students and ensure the improvement of the quality of their social life. Therefore, the present study was conducted with the aim of providing a framework for the Ministry of Education's policy problematology in the field of student development and socialization.

Method: This research was conducted based on a mixed approach and was qualitative and quantitative in the inductive-deductive paradigm; in the qualitative part of the research, using semi-structured interviews with 21 policy experts and professors, the findings were analyzed and the present model was designed. Accordingly, by analyzing the content of interviews and research using the 2020Maxqda software, the relevant dimensions were extracted and the importance and priority of each were determined using the Shannon entropy technique. The statistical population is the quantitative section of senior and middle managers of the general departments of the Ministry of Education of Khuzestan Province, which was used to validate the research model.

Findings: Based on the 2-aspect research approach, 43 components and 139 codes were extracted. The trustees must first gain a detailed understanding and knowledge of the components of the Ministry of Education's policymaking problem in the field of education and socialization in order to understand the dimensions of the problem in the field of education and socialization.

Conclusion: In this study, the Ministry of Education's policymaking problem framework in the field of education and socialization of students was presented in the form of 43 components, and the validity of the research model was measured and confirmed using partial least squares and Smart PLS software. Since a comprehensive model for problem analysis in the field of education and socialization has not been presented so far, this research can be useful in developing the literature in the field of research and explaining the importance of problem analysis in the field of education and socialization of students.

Keywords: problematology, policy making, education and socialization of students, Ministry of Education